TENTAMEN MEDICUM

INAUGURALE

DE

SCARLATINA.

TENTAMEN MEDICUM
INAUGURALE
DE
SCARLATINA;

QUOD,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GEORGII BAIRD, SS. T. P.

ACADEMIAE EDINBURGENAE PRAEFECTI;

Ampliſſimi SENATUS ACADEMICI Conſenſu, et

Nobiliſſimæ FACULTATIS MEDICÆ Decreto;

PRO GRADU DOCTORIS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS

RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini ſubjicit

MICHAEL LOVELL HODGE,

ANTIGUENSIS,

SOCIET. REG. MED. EDIN.

SOC. EXTRAORD.

"Propriæ notitiæ, longo uſu, et experientiâ in medecinâ
"faciendâ, acquiruntur."

Ad diem 24. Junii, hora locoque ſolitis.

EDINBURGI:

EXCUDEBAT ADAMUS NEILL CUM SOCIIS.

M DCC XCV.

AVUNCULO SUO,

ET AMICO CARISSIMO,

LANGFORD LOVELL,

ARMIGERO,

ANTIGUENSI;

NECNON,

VIRO CELEBERRIMO,

REVERENDO

VICESIMO KNOX, D.D.

HOC OPUSCULUM,

GRATO ANIMO,

CONSECRAT

MICHAEL LOVELL HODGE.

TENTAMEN MEDICUM

INAUGURALE

DE

SCARLATINA.

MORBUM, qui Scarlatina appellatur, D. CULLEN inter Exanthemata locavit, eumque ita definivit:

" Synocha contagioſa,—quarto morbi die, " facies aliquantum tumens; ſimul in cute " paſſim rubor floridus, maculis amplis tan-

" dem coaleſcentibus, poſt tres dies in ſqua-
" mulas furfuraceas abiens; ſuperveniente
" dein ſæpe anaſarca."

Sub hoc genere duæ ſpecies recenſentur:

I. Scarlatina *ſimplex*, nullâ comitante cynanche.

II. Scarlatina *cynanchica*, cum cynanche ulceroſâ.

His verò, ut nobis videtur, addenda tertia eſt:

III. Scarlatina *maligna*, cum cynanche malignâ.

Hanc ultimam ſpeciem ſub titulo Cynanches Malignæ, ad Phlegmaſias Cullen retulit; eamque pro morbo diverſo, utpote ab diverſis

diverſis cauſis pendente, a Scarlatinâ habet. Utrum rectè an non, multum inter Medicos diſputatum eſt: Hodie, autem, plerique auctores conſentiunt eum unum eundemque morbum eſſe; et ex eâdem ſpecifica contagione oriri; variasque formas, ſymptomataque varia, non niſi pro ægrorum conditionibus, tempeſtatibusque variis exhibere.

Cullen quidem ſigna propria, quibus morbi diſtingui poſſint, conatus eſt ſuppeditare; fruſtrà autem. Parum igitur intereſt, ſeu morbum ſub nomine Cynanches Malignæ, ſive Scarlatinæ, tractetur. Poſterius antefero, quia mihi occaſio erit, formam mitiſſimam morbi, qualis in his diebus, vix aut ne vix quidem, unquam obſervatur, deſcribere.

HISTORIA.

Nullis anni temporibus non ſeſe oſtendit Scarlatina. In autumno, verò, vel ineunte hyeme, maximè graſſatur. Nulli ætati, ſexui, temperamento, parcit. Fœminas tamen potius quam viros, juvenes quam ſenes, debiles quam robuſtos, invadit. In ægris, tempeſtatibusque diverſis, præ ſe fert diverſam ſpeciem; nunc indolis adeo benignæ eſt, ut nullis etiam medicamentis adhibitis, diſcedat; aliis tam ferox ſævit, ut citò hominem de medio tollat.

Eam venturam prænunciant febrilia ſigna: afficitur homo languore, laſſitudine, dolore capitis; poſtea erumpunt per totam ſuperficiem corporis maculæ, parvæ, rubræ; "crebriores,

"crebriores, et multò latiores, magisque rubentes, at non perinde uniformes, ac ſunt illæ quæ morbillos conſtituunt: poſt duos tresve dies evaneſcunt, reſtant furfuraceæ quædam ſquamulæ adinſtar farinæ, corpori inſperſæ, quæ ad ſecundam aut tertiam vicem ſe promunt, conduntque viciſſim."

Hanc quidem formam morbi mitiſſimam, a SYDENHAMO deſcriptam, CULLEN ſe nunquam vidiſſe dicit, quanquam per decurſum quadraginta annorum, ſexies vel ſepties in Scotiâ epidemicè graſſantem obſervârat.

In noſtris diebus, ſymptomatibus longè gravioribus ſtipatur Scarlatina: Sub initium morbi, afficitur homo ægritudine quâdam totius corporis; horret, rigetque, calet, motum averſatur; deinde de capitis dolore, anxietate circa præcordia, et vomendi cupiditate, quæ tandem aliquando uſque ad vomitum

augetur,

augetur, conqueritur. Circa idem tempus, morbo ingraveſcente, moleſtia quædam in faucibus ſentitur. Hæ inſpectæ unâ cum tonſillis, et uvula, tument et rubent; rigor ſimul in muſculis colli adeſt, et deglutitio ægrius fit.

Rebus ita ſe habentibus, die a primo incurſu morbi "plerumque tertio, maculæ "plus minus latæ, ex papulis innumeris, "perexiguis, confertis, vix eminentibus, et "obſcurè rubentibus, in cute cum pruritu "erumpunt, ſenſimque ſerpentes inter ſe "confluunt."

Primum in faciem, poſtea verò in cervicem, pectus, brachia, tandemque in totam corporis ſuperficiem, diffunduntur: interdum quaſdam partes, extremitates præcipuè, inſigniter occupant; atque manus digitique maximè tument, rubent, et tactu dolent.

Eruptione

Eruptione factâ, nihil remittitur pyrexia; contra, intenditur: Arteriarum pulſus pleniores et celeriores fiunt.

Affectus faucium nunc exacerbatur, et mox lingua multo viſcido muco illita eſt; atque fauces, velum pendulum palati, et uvula, maculis coloris albeſcentis obducuntur; his abraſis, ulcuſcula pus bonum effundentia, planè perſpiciuntur.

Tempus, quo ſe eruptio monſtrat, durat, diſcedit, admodum incertum eſt: aliquando, duos tresve dies reſtat, dein cum deſquamatione cuticulæ evaneſcit. Eodem tempore tumor, et rubor faucium, aliarumque partium, ſubſidunt; ulcuſcula cruſtoſam ſpeciem induentes, citius ſanantur; atque æger, niſi eum, ut ſub morbi finem aliquando fit, corripit anaſarca, remediis quidem citò ceſſura, ad integram valetudinem redit.

Hoc

Hoc modo aliquando fauſtè finitur Scarlatina; interdum, verò, exitialis eſt; et cum ſibi aſſumſerit formam Cynanches Malignæ, vix aut ne vix quidem ullis medicamentis pellitur.

Acceſſionem hujus ſpeciei Scarlatinæ indicant,—horror, cum calore vehementi alternans, donec hic continuus evaſerit; vertigo; dolor capitis; brevi accedit muſculorum colli rigor; raucedo, et nonnunquam tuſſis; vomitus, et in infantibus præſertim, crebræ dejectiones adſunt: Facies aliquando pallida eſt; ſæpius autem tumida, et rubore ſuffuſa: Oculi inflammati et aquoſi apparent: Æger etiam ab acceſſione morbi triſtis; et propter debilitatem, lipothymiâ periclitatur: Pulſus arteriarum ſunt celeres, plerumque debiles, aliquando abnormes; rarò validi et duri.

Urina

Urina primò cruda et ſeroſa; morbi verò progreſſu, quaſi bile tincta.

Pyrexia, omniàque alia ſymptomata, ſub veſpere exacerbantur: De quà re ſic loquitur HUXHAM: "How ſlight ſoever the diſ- "order might appear in the day-time, at "night the ſymptoms became greatly aggra- "vated, and the feveriſh habit very much "increaſed; nay, ſometimes a delirium "came on the very firſt night; and this "exacerbation conſtantly returned in the "evening through the whole courſe of the "diſeaſe. Indeed, when it was conſi- "derably on the decline, I have been of- "ten pretty much ſurpriſed to find my pa- "tient had paſſed the whole night in a "phrenzy, whom I had left tolerably cool "and ſedate in the day."

Brevi poſt acceſſionem morbi, moleſtia gutturis ingraveſcit; fauces inſpectæ rubore vivido et tumore afficiuntur; glandulæ quoque parotidum, maxillarumque, ſæpè maximè tument, rubent, tactuque dolent. Tandem fauces, palatum, uvula, eſcharis coloris albeſcentis, vel cineritii obducuntur; hæ ulcuſcula fœtida, ſanie ſcatentia tegunt. Membrana narium mucoſa ſæpius inflammatur, et coryza acri excoriatur.

Lingua ferè humida; ejus apex albidus, ſed radix et latera, ſordibus flavis vel fuſcis obducta.

Die a morbo inchoato circiter ſecundo, tertio, aut quarto, eruptio comparet, quam his verbis Huxham aptè deſcripſit: "In "general, a very conſiderable efflореſcence "broke out on the ſurface of the body, par- "ticularly in children, and it moſt com-

"monly

" monly happened the ſecond, third, or
" fourth day ; ſometimes it was partial ;
" ſometimes it covered almoſt the whole bo-
" dy, though very ſeldom on the face ; ſome-
" times it was of an eryſipelatous kind, ſome-
" times more puſtular ; the puſtules were
" frequently very eminent, and of a deep
" fiery red colour, particularly on the breaſt
" and arms ; but oftentimes they were very
" ſmall, and might be better felt than ſeen, and
" gave a very odd kind of roughneſs to the
" ſkin. The colour of the efforeſcence was
" commonly of a crimſon hue, or as if the
" ſkin had been ſmeared over with juice of
" raſpberries, and this even to the fingers
" ends : The ſkin appeared inflamed and
" ſwoln as it were, and the arms, hands, and
" fingers, were often evidently ſo, and very
" ſtiff, and ſomewhat painful. The crimſon
" colour of the ſkin ſeemed indeed peculiar
" to this diſeaſe."

Eruptione

Eruptione factâ, aliquando febrilia ſigna; vomitus; alvi profluvium; affectusque faucium, levantur; atque æger, prorumpente ſudore, et urina ſedimentum deponente, paulatim convaleſcit: alias, verò, quamvis affectus faucium et diarrhœa mitigentur, pyrexia tamen intenditur, et delirium ferox ſuperveniens, de ægro actum eſt.

Non rarò, autem, æger aliquamdiu vivit; atque morbus ſuum curſum tenet: Affectus faucium tandem valdè exacerbantur; maculæ antea albidæ coaleſcunt, et ulcera livida et gangrænoſa obtegunt; ex his effunditur humor acris, fœtidus, qui in ventriculum delapſus, vomitionem, tormina, et frequentes dejectiones ciet. Stillat quoque ex naribus ſanies, acer adeo ut membranam mucoſam labiaque corrodat.

Nonnunquam

Nonnunquam gangræna per aſperam arteriam uſque ad pulmones ſerpit; ſpiritusque graveolens, et putridus emittitur.

Vox, ſiquidem vocem edere poteſt æger, raucifona eſt, quaſi guttur venereis ulceribus afficiatur.

Aliquando hæmorrhagiæ ex utero, ano, vel naribus, ab initio morbi profunduntur.

Cum his accumulatis malis non diu luctari poteſt æger; morti ſuccumbit.

CAUSÆ

CAUSÆ REMOTÆ.

In uſu eſt cauſas remotas in Prædiſponentes, et Occaſionales, ſeu Excitantes, dividere.

CAUSÆ PRÆDISPONENTES.

Viam ſternit Scarlatinæ omnis morbus antecedens, qui hominem imbecillum et languidum reddit; hinc potius convaleſcentes, quam integrâ valetudine fruentes, occupat.

Sexus quoque muliebris, quam virilis, magis ei patet.

In pueritiâ, verò, ut alia exanthemata, mortales ſæpius tentat; nec multos matu-

ram

ram ætatem prius attingere quam invaſerit, ſinit.

CAUSA OCCASIONALIS.

Hæc eſt contagio ſpecifica, cujus origo, natura, modusque operandi, omninò latet.

DIAGNOSIS.

Cum Scarlatinam, et Cynanchem Malignam pro uno eodemque morbo habeamus, ſummas difficultates evadimus, quibus ii implicati ſunt, qui eos diſtinctos morbos eſſe exiſtimârunt, et ſigna determinata characteriſtica ſuppeditare conati ſunt.

Argumentis

Argumentis parum ſtabilibus, ſpecioſis tamen, nititur eorum opinio.

Affirmant, enim, Scarlatinam non niſi ſemel tantum in vitæ decurſu aliquem afficere.

Huic opinioni adverſatur experientia Gregorii, (auctoris ſatis ſpectabilis), qui ſcarlatinam recidivam obſervavit.

Alii diſtinctionem fundant in hoc, quod Scarlatina, phlogiſtica; cynanche, verò, maligna putridâ, diatheſi, comitatur: quod idem, ut bene notum eſt, in variolis accidit. Nemo, tamen, hodie negat variolam vulgarem et confluentem, ex eadem contagione oriri.

De multis aliis, ut opinor, futilibus, quippe quæ certè ad differentiam genericam

ſtabiliendam

ſtabiliendam parum valeant, ſuperſedeo loqui.

Nunc affectus, quibuſcum confundi poteſt Scarlatina, animadvertere convenit.

Cynanche tonſillaris Scarlatinam primo acceſſu non parum refert. Dignoſcitur tamen cauſis remotis, tam excitantibus, quam prædiſponentibus. Scarlatina a contagione ſemper, Cynanche tonſillaris nunquam, ſed plerumque a frigido aëre in fauces admiſſo, vel collo, aliisve corporis partibus applicato, oritur. Hæc mares, validos, ſanguineos præcipuè invadit: Illa ſexum muliebrem, debiles, hinc eos qui morbis præcedentibus laboraverunt, adoritur. Denique, effloreſcentia, quæ in Scarlatinâ tertium circiter diem comparet, nos certiores de morbi naturâ facit.

Aphtha infantum diſtinguitur,—linguâ tumiduuſculâ; eſcharis ejus margines, et totum os internum obſidentibus; febre leni, non contagioſâ, affectui oris ſuperveniente.

Gaſtritis erythematica, pluribus ſymptomatibus quæ Scarlatinæ nonnunquam ſeſe aſſoçiant, aliquando ſtipatur: nempe, anorexia, nauſea, vomitu; nonnunquam etiam dejectionibus frequentibus, anxietate, ſiti, deglutitione difficili, et faucium rubore: hinc difficillimè diſtinguitur. Cùm, verò, miſſio ſanguinis in gaſtritide idoneum remedium eſt; ſed in illo Scarlatinæ ſtadio, quod maximam ſimilitudinem gaſtritidi fert, peſſimos effectus edit; diagnoſis, curationis cauſâ, valdè neceſſaria eſt.

Ad hanc formandam, ordinis rationem quo ſigna comparuerint, habere debemus: dignoſcuntur enim morbi ſymptomatibus,

quæ

quæ ab initio, vel ventriculum, vel fauces affectas monſtrant. Si primùm et maximè conqueſtus fuerit æger de ventriculo, aliaque ſigna, præſertim dolor, et rubor faucium poſtea ſe oſtenderint, afficitur gaſtritide: Contrà, Scarlatina adeſt, ſi moleſtia, et rubor faucium, alia ſymptomata præceſſerint. Ingeſta etiam quædam acria, pro cauſis occaſionalibus agnoſcit gaſtritis.

Haud pretium operæ videtur hic diſcriminare Scarlatinam inter, et Cynanchen trachealem; quamvis enim illæſio reſpirationis inſtrumentorum aliquando in Scarlatinâ fit, attamen hæc haud prius occurrit quam eruptio, quâ ſemper comitatur Scarlatina, naturam morbi deſignaverit.

PROGNOSIS.

PROGNOSIS.

Ratio indolis epidemici regnantis, ut certius de morbi eventu præſagire poſſimus, ſemper habenda eſt.

Scarlatina, cum lenis eſt, qualem Sydenhamus deſcripſit, omninò periculo vacat; etiam quum faucium gutturisque affectu comitatur, ſæpiſſimè eventum felicem habet: quem, quidem, promittunt ſequentia: Si nec pyrexia vehemens ſit, nec gravis vomitus urgeat; ſi proprio die, ſcilicet ferè tertio, quartòve, effloreſcat cutis, et ſolito tempore deſquametur. Obſervandum autem eſt, Scarlatinam uſque ad deſquamationem perductam, aliquando ſubitò recrudeſcere, et in pejus ruere.

Quò

Quò proprius vergit ad Cynanchen Malignam, eo periculoſior.

Si fœdè halitus oleat, ſi ulcuſcula livida et gangrænoſa evadant, in ultimo diſcrimine verſatur æger.

Malum quoque eſt, ſi eruptio, quæ citò in conſpectum venerat, ſubitò evaneſcat; ſimulque intendatur pyrexia, et delirium ſuperveniat.

Semper periculoſior eſt Scarlatina in infantibus vel junioribus, quam in adultis.

CURATIO

Pro diverſis ſpeciebus morbi variat.

Scarlatina *ſimplex*, nullâ comitante cynanche.

Hæc forma morbi adeo lenis eſt, ut vix medicamentis opus ſit. Regimine idoneo, ut Sydenhamus docet, ſæpiſſimè ſanatur. Sufficiet, ſi æger a carnibus vel cibo ex iis confecto, et liquoribus generoſis, abſtineat; ſi ab aëre, vel nimis frigido vel calido, tutus ſit; et alvus per laxantia, vel clyſmata, modicè ſoluta teneatur.

Scarlatina *cynanchica*, cum cynanche ulceroſâ.

Hujus ſpeciei medela eſt,—diatheſin inflammatoriam moderari; hoc efficitur, uſu omni ex parte regiminis antiphlogiſtici; caro, et omnes liquores ſpirituoſi circumcidendi; diætâ parcâ, tenui ex farinaceis, adhibita: Pro potu, aquoſi, acidis immixtis, aſſumantur, et ſuccum ex omnibus fructibus acidulis maturisque, ad libitum hauriat æger. Omnia, quæ corpus incitare poſſunt, ut animi pathemata, lux nimia, omnis ſtrepitus, calor, loquela, motus, evitanda ſunt.

Non ſolum autem regimen antiphlogiſticum obſervandum eſt; ſed alia etiam remedia aliquando neceſſaria evadunt: et imprimis,

mis, *ſanguinis miſſio.*—Hoc propter debilitatem, quæ poſtea ſequitur, remedium anceps: ſi verò pyrexia vehemens ſit; tumor ruborque faucium magnus, et æger ſanguine abundet; parcâ manu ſanguis e brachio detrahatur; minimè autem ſæpius repetatur, ne ægrum peſſum det, et morbum Cynanches Malignæ formam induere faciat.

Alvi Ductio,—optimè perficitur laxantibus mitioribus, qualia ſunt ſenna, cremor tartari; vel clyſmatibus: omnibus draſticis cautiſſimè evitatis.

Emetica.—Horum laudes omnes cecinerunt; multimodis proſunt; ſordes a faucibus abluunt, ventriculum exonerant, alvum movent, ſudorem modicum univerſalem eliciunt, atque hinc febrilia ſigna compeſcunt. Antimonium tartarizatum, vinum antimo-

niale,

niale, et ipecacuanha, emetica ſunt præ omnibus aliis commendata.

Affectui faucium gutturisque varia remedia accommodantur. Vapores humidi ore hauſti, vaſa relaxando, et ſputum promovendo, inflammationem multùm imminuunt.

Gargariſmata,—ab initio ad finem uſque morbi, cum multo fructu adhibentur: Præparantur ex aqua et lacte; ex infuſo ſalviæ cum aceto et melle; et ſimilibus.

Cum infantes excreare, vel gargarizare nequeant, multaque incommoda, a viſcido muco fauces infaſciente, ferunt; vel etiam ſæpè ſubitâ ſuffocatione periclitantur; forſan neceſſarium erit, parvulam ſpongiam, quâ abſorbeatur materia purulenta, plumulæ af-

D fixam,

ſixam, et aquâ calidâ, vel lacte madefactam, in os introducere, faucibusque maximâ curâ admovere, ne eſcharæ abradantur, atque nova ulcera facta ſint.

Diuretica—per totum morbi decurſum adhibeantur, præcipuè verò circiter ejus finem; quippe quæ hydropi, Scarlatinæ ſequelæ, obſtent. Idem quoque præſtant diæta lautior, vinum, cortex Peruvianus; quæ morbo finito, et nulla diatheſi phlogiſticâ dominante, ad vires recuperandas aſſumi debent.

Scarlatina *maligna*, cum cynanche maligna.

Hæc ſemper periculoſiſſima: proſtratio virium, et ſumma debilitas etiam a primo ejus

inſultu

inſultu occurrit: hinc omnes exinanitiones, ut ſanguinis miſſio, purgatio alvi, cautiſſimè fugiendæ. Si alvus adſtricta ſit, laxantibus mitiſſimis, vel clyſmatibus, ſolvetur. Acida vegetabilia, et omnia quæ diarrhœam inducant, prohibeantur. Emetica non niſi nauſea, et vomitus ſpontaneus urgeat, adhibenda.

Conſilia medendi ſunt,

1*mo*, Vires ægroti ſuſtentare, aut reſtituere.

2*do*, Quibuſdam ſymptomatibus gravioribus obviam ire.

Ad prius efficiendum remedia præſtantiſſima ſunt,—Cortex Peruvianus, et vinum: vel conjunctim vel ſeparatim, ſumenda ſunt.

Cortex

Cortex in ſubſtantia liberè detur ; ſi verò id faſtidiat æger, ſub aliis formis, vel decocti, vel junioribus, tinctus, miniſtretur. Si hæc etiam ventriculus recuſet, ſub forma clyſmatum cortex adhibeatur.

Vinum Luſitanicum, vel id quod apud Britannos *Claret* appellatur, palmam omnibus aliis præripit ; vel per ſe, vel aquâ diluta, pro potu communi habeantur.

Victui lautiori ex ſago, juſculo bovino, etiamque ipſâ carne indulgeat æger. Hoc autem ſemper in animo habere oportet, quod priuſquam aliquid deglutiat, gargarizare opus eſt.

Gargariſmata, et alia pro faucium affectu, ut ſupra commemorata, valde neceſſaria ſunt.

Aërem

Aërem fixum, qui in fauces trahitur, prodeſſe nonnulli autumant.

Ad diarrhœam, quæ in hoc morbo ſæpè ægrum vexat, ſiſtendam, potio cretacea, extractum catechu, gummi kino, et opium in uſu ſunt.

Calor lecti, quoque, curſum humorum ad ſuperficiem faciendo, ad hoc præſtandum multùm adjuvat.

FINIS.